

Подорож слідами менонітських колоній Придніпров'я

Autor: Natalia Mykhalchenko - 20 грудня 2017 рік

Імператриця Катерина II своїми маніфестами 1762-1763 років дозволила всім іноземцям «в імперію нашу в'їжджати і селитися, де тільки побажають ...» з метою освоєння «найвигідніших для проживання роду людського надзвичайно цікавих місць, що до цього ще бездіяльно залишаються». На той час самостійність України була повністю знищена Петром I, а Січ у 1775 році розгромлена Катериною II. На картах колишньої запорізької вольниці Причорномор'я, Криму і Волині стали з'являтися поселення етнічних німців, голландців, британців, влохів, болгар та інших колоністів.

Першопоселенцям було обіцяно свободу віросповідання і свободу від військової і цивільної служби, надано імунітет від податків на 10 років, і кожній родині виділено по 65 десятин землі, а також дано по 500 рублів на проїзд і облаштування. У свою чергу нові поселенці зобов'язувалися давати на загальних підставах квартири і підводи для перехожих через їх селища військ, тримати у справності дороги і мости, і платити поземельний податок.

Менонітський релігійний рух почався в 16 ст. в Швейцарії як один із напрямків Реформації, самоїменувався анабаптизмом, його прихильники практикували хрещення у дорослому віці. Сучасну назву ця деномінація отримала за іменем голландського релігійного лідера Менно Сімонса. Меноніти традиційно заперечували судові тяжби, присягу і особливо військову службу, що робило їх ворогами не тільки панівної церкви, але й держави. Це стало причиною багаторічних поневірянь менонітів. Прибувши на українські землі, меноніти займалися здебільшого землеробством, ремеслами, тваринництвом, торгівлею і промисловістю.

Під час Першої світової війни менонітів почали депортувати у Поволжя, майно конфіскували. Громадянська війна та сталінські репресії, етнічні чистки та голод довели до руйнування спільнот. Після Другої світової депортованим з України німцям не дозволили повернутися в країну. До наших часів тут залишилась дуже невелика кількість їхніх нащадків і багато архітектурних та культурних пам'яток, які ми і дослідимо під час подорожі.

Більшість селищ сучасного Запорізького району було засновано менонітами: Кронцвейд (нині Володимирівське), Шангорста (Ручаївка), Нойедорф (Широке), Ніколайфельд (Миколайполе), Неенбург (Малашевка) та інші.

Дороги між селами не ідеальні, як і траса Дніпро-Запоріжжя, але не поспішаючи маршрут реально пройти за один світловий день, краще – навесні або влітку, коли пейзажі позитивніші за історію, яку нам доведеться дослідити.

© UnexploredCity 2018. All rights reserved.